

EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I. EXPOSICIÓN DE MOTIVOS

I

A situación económica nacional e internacional no momento de elaborar estes orzamentos non pode ser máis complexa. Como é sabido, en España a tardanza en recoñecer os graves desaxustes estruturais nos mercados da vivenda, financeiro e no sector produtivo en xeral, tradúcese nunha perda de competitividade alarmante respecto ao resto do mundo, e máis aínda, a falta de adopción nun prazo óptimo medidas de axuste estrutural non fixeron senón agravar unha situación que de seu era certamente complicada. A fuxida cara a adiante do período 2009-2011 substituíndo as necesarias reformas estruturais de calado por gasto público financiado con endebedamento, levaron aos sectores públicos e privados a unha situación límite en termos de liquidez.

A parte máis dramática deste cúmulo de erros de diagnóstico e de falta de determinación para aplicar as medidas de axuste estrutural necesarias é unha xeración de desemprego que chega ata límites insoportables nalgunhas rexións do país.

Galicia, cunha economía máis aberta que a media nacional que permite mellorar a demanda externa e unido á fortaleza do sector primario fan que a nosa economía manteña o diferencial co resto das economías rexionais españolas en 2013.

Por outra banda un axeitado desempeño fiscal no ámbito público autonómico galego favoreceu un proceso de consolidación ordenado sen recortes nin impagos dramáticos. Para este efecto convén resaltar que o cumprimento da senda de consolidación fiscal e os obxectivos de estabilidade orzamentaria, máis que o alcance dun obxectivo contable e o cumprimento dunha norma, supón a garantía aos cidadáns e empresas de que van cobrar as súas prestacións, subvencións e contratos.

No ano 2013, a senda de consolidación fiscal implicará un forte axuste nas contas autonómicas, cunha minoración da necesidade de financiamento da comunidade autónoma de máis de 460 millóns de euros, que se une ao forte axuste no financiamento finalista procedente do estado e á debilidade para manter ingresos, propio dunha conxuntura económica adversa como a que acabamos de describir.

Neste sentido, e en liña coas previsións dos principais organismos públicos internacionais e o Instituto Galego de Estatística, procedeuse a cambiar o cadro macroeconómico presentado co teito de gasto por un máis acomodado á realidade. Segundo esta revisión esperase un PIB para 2013 de -0,9%.

É por iso que a Xunta, de acordo con este obrigado proceso de redución do endebedamento neto e dos axustes que implica na parte do gasto público, da realidade socioeconómica da Comunidade Autónoma de Galicia e da situación da economía real, actuou sobre os ingresos cunha batería de medidas que melloran a recadación prevista

e sobre os gastos, continuando coa senda de racionalización do gasto público iniciada a mediados de 2009.

En efecto, adaptándose á forte caída de ingresos, experimentada nestes últimos anos, a Xunta de Galicia vén realizando dende o 2009 un esforzo continuado de redución do gasto, concentrándose no de carácter improdutivo para garantir a sostibilidade dos servizos públicos básicos.

Durante 2013 proséguese con axustes importantes no gasto improdutivo e menos prioritario. Na medida que os orzamentos precedentes reduciron á súa mínima expresión esta marxe, este axuste ha de completarse cun esforzo especial en materia de persoal.

O gasto non financeiro axústase ao teito de gasto aprobado polo Parlamento de Galicia o 2 de agosto, alcanzando os 8.481 millóns de euros, o que supón unha variación dun 7,2% sobre o orzamento inicial de 2012.

Esta importante mingua levaría, de non actuar sobre a súa composición estrutural, a que os gastos de persoal superasen un 42% deste, facéndoo incompatible cos obxectivos arriba indicados. Por iso actuouse sobre a masa salarial axustando o seu importe, tanto a través da redución das bolsas de IT e o control da taxa de reposición de efectivos, como no importe das retribucións.

Así o capítulo I supón agora un 40% do gasto non financeiro, cando en 2004, data na que o orzamento consolidado mostraba a magnitude de gasto non financeiro máis próxima á actual, supoñía un 34%.

As actuacións de racionalización e axuste do gasto público levaron a reducir o número de consellarías en cinco, o número de altos cargos e o gasto en persoal eventual, e impulsado importantes políticas de aforro en gasto corrente e de racionalización do sector público, que cos dous plans implementados supuxeron a eliminación e reorganización dun número importante de entes instrumentais. Todo iso para gastar máis nos cidadáns e menos na administración en se mesma, así como tratando de mellorar a eficiencia da administración autonómica, facendo máis con menos.

Este acervo, que parte da elaboración e execución dos orzamentos, trasladouse á actitude dos xestores de gasto, pasando dunha forma de ver o plan financeiro anual da Xunta como unha variación de cantidades sobre as do último exercicio (criterio incrementalista) á realización de políticas de gasto para cumprir cuns obxectivos (orzamentación por obxectivos), a través de actuacións de gasto para a consecución de resultados, enmarcadas nun teito financeiro e nun plan estratéxico (orzamentación encamiñada a resultados).

Esta formulación xunto coa aplicación efectiva dunhas políticas de transparencia, debe colaborar a crear unha administración autonómica máis eficiente e obxectiva, que dea

solucións á saída da crise e favoreza a dinamización económica e a creación de emprego, e non se converta nun problema máis para os cidadáns e as empresas.

Neste contexto creouse a Axencia Tributaria, que contará por primeira vez con obxectivos concretos e transparentes de recadación, tratando de compensar as importantes bolsas de fraude fiscal e economía mergullada existentes no noso país que están a afectar de forma importante á capacidade de prestación de servizos públicos das administracións.

Así mesmo, estase a aplicar, por primeira vez, un plan de financiamento das universidades que garante a participación do seu financiamento no orzamento autonómico, e vincula a asignación dos fondos do sistema ao cumprimento de obxectivos en docencia e investigación, de forma que se esixe un retorno á sociedade galega dos máis de 1,1 millóns de euros diarios que a facenda pública autonómica destina ás Universidades.

Igualmente, ordenouse por primeira vez a administración instrumental, eliminando os entes cuxo desempeño puidese ser asumido por outros máis eficientes ou pola administración, establecendo unha xestión encamiñada a resultados e racionalizando as retribucións dos seus cadros directivos.

Convertéronse diferentes servizos e entes sectoriais en axencias que funcionarán e renderán contas en función dos seus resultados.

Preserváronse, sen renunciar aos axustes que a situación económica require, as políticas básicas sobre as que a Xunta ten competencias, como a sanidade, a educación e os servizos sociais, mantendo, grazas ao esforzo dos traballadores da Xunta de Galicia e os seus entes instrumentais, e á priorización deste gasto na planificación financeira, o groso destes, tanto en número coma en intensidade.

A pesar dos menores recursos financeiros, a Xunta de Galicia non decae fronte á crise e reacciona garantindo os servizos públicos básicos e estimulando ao máximo as políticas de fomento da actividade económica e de desenvolvemento dun novo modelo de crecemento. Para iso, dentro do modelo organizativo descrito anteriormente crea as axencias de modernización e de innovación que teñen por obxectivo a implantación das TICS na nosa comunidade autónoma e o financiamento de proxectos de I+D+i enfocados ás empresas e á creación de emprego.

Igualmente créase un fondo para o crecemento, que con novos recursos e priorizando outros que deberon axustarse, aglutina políticas estratéxicas de crecemento para a nosa comunidade autónoma por un importe superior a 386 millóns de euros.

Este fondo vertebra actuacións en torno a cinco liñas prioritarias: a potenciación da investigación, o desenvolvemento tecnolóxico e a innovación; o fortalecemento das infraestruturas de comunicación, mellorando a conectividade de Galicia, tanto a nivel na-

cional como internacional; a dinamización económica, mellorando o tecido empresarial e industrial; a mellora do posicionamento estratéxico dos sectores agrogandeiro, acuícola e pesqueiro; o fomento do emprego; e finalmente a mellora das infraestruturas sociais.

Dous son, polo tanto, os piares que rexen o orzamento do 2013: a necesaria consolidación fiscal e as políticas de saída da crise, blindando o gasto social e dedicando todos os recursos posibles ás políticas que deben asentar o novo patrón de crecemento económico de Galicia, baseado na especialización, a mellora da competitividade e o coñecemento.

II

De acordo coa xurisprudencia do Tribunal Constitucional, no contido da Lei de Orzamentos distínguense dous tipos de preceptos: En primeiro lugar, os que responden ao contido mínimo, necesario e indispoñible desta, que está constituído pola determinación da previsión de ingresos e a autorización de gastos. En segundo lugar, os que conforman o que se denominou como o contido eventual, na medida que se trata de materias que gardan relación directa coas previsións de ingresos, as habilitacións de gastos ou os criterios de política económica xeral, que sexan complemento para a máis doada interpretación e máis eficaz execución dos Orzamentos e da política económica do Goberno.

Así mesmo, o Alto Tribunal sinala que, se ben a Lei de Orzamentos pode cualificarse como unha norma esencialmente temporal, nada impide que accidentalmente poidan formar parte da lei preceptos de carácter plurianual ou indefinido.

A parte dispositiva da lei estrutúrase en seis títulos, vinte disposicións adicionais, tres disposicións transitorias e sete disposicións derradeiras.

O título I relativo á aprobación dos orzamentos e ao réxime das modificacións de crédito, comeza por delimitar o ámbito dos orzamentos, incorporando a tipoloxía de entidades públicas instrumentais do sector público autonómico previstas na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia. Este título recolle a parte esencial do orzamento, e inclúe, no seu capítulo I, os ingresos e gastos que compoñen os orzamentos da Comunidade Autónoma, integrados polos da Administración xeral, os dos órganos estatutarios, os dos organismos autónomos, os correspondentes ás entidades públicas instrumentais de asesoramento e consulta que para efectos orzamentarios teñen a consideración de organismos autónomos, os das axencias públicas autonómicas, os das entidades públicas empresariais, os dos consorcios autonómicos, os das sociedades mercantís e os das fundacións.

Dentro deste capítulo I detállanse os beneficios fiscais que afectan aos tributos cedidos total ou parcialmente polo Estado e sinálase o importe das subvencións reguladoras consideradas na normativa de taxas, prezos e exaccións reguladoras da Comunidade Au-

tónoma de Galicia. Finalmente, dentro dos artigos especificamente destinados aos orzamentos das entidades instrumentais autorízanse as dotacións iniciais das subvencións de explotación e de capital ás entidades públicas empresariais e ás sociedades mercantís.

No capítulo II deste título regúlanse os principios que rexen as modificacións orzamentarias, con expresión das regras de vinculación que afectan aos créditos orzamentarios, a determinación dos que teñen natureza de créditos ampliables e as limitacións aplicables ás transferencias de créditos.

O título II, relativo aos gastos de persoal, divídese en tres capítulos. O capítulo I regula as retribucións do persoal funcionario, docente, altos cargos, persoal directivo das entidades instrumentais do sector público autonómico, laboral ou ao servizo das institucións sanitarias, que non experimentan ningún incremento respecto do exercicio anterior, sen ter en conta a redución aprobada pola Lei 9/2012, do 3 de agosto de adaptación das disposicións básicas do Real decreto lei 20/2012, do 13 de xullo, de medidas para garantir a estabilidade orzamentaria e de fomento da competitividade en materia de emprego público. Ademais durante o ano 2013 establécese que dito persoal percibirá o 60% de media das dúas pagas extra, que unicamente estarán formadas polo soldo base, os trienios e o complemento de destino, ou cantidade equivalente. Este axuste retributivo, que ten carácter progresivo, enmárcase na necesidade de manter a sostibilidade das contas públicas, nun escenario de redución do obxectivo de déficit para o ano 2013 á metade (o 0,7% do PIB), coa correlativa diminución da capacidade de endebedamento en 400 millóns de euros, o que supón a necesidade de manter estes niveis retributivos ata que se acaden ingresos en termos similares ao momento no que se incorporou o complemento específico nas pagas extra.

Coa publicación da Lei 1/2012, do 29 de febreiro, de medidas temporais en determinadas materias do emprego público da Comunidade Autónoma de Galicia, levouse a cabo un esforzo en materia de gastos de persoal que tivo os seus efectos durante o ano 2012 e que seguirá téndoos en 2013, o que determina que o as retribucións se vexan afectadas en menor medida que no pasado exercicio.

Por outra banda, esta medida retributiva enmárcase nun contexto de outorgar estabilidade aos empregados públicos, coa derogación do apartado 3 do artigo 5 da mencionada Lei 1/2012, do 29 de febreiro, mantendo a xornada laboral íntegra para o persoal interino.

Así mesmo, durante o 2013, proseguirá suspendida a aplicación dos pactos ou acordos que contiveren incrementos retributivos para ese exercicio.

O capítulo II, dedicado a outras disposicións en materia de réxime de persoal, recolle que para o ano 2013 non se procederá a incorporación de persoal no sector público salvo que poida derivarse da Oferta de Emprego Público de exercicios anteriores e agás nos

sectores, funcións e categorías profesionais que se estimen absolutamente prioritarios ou que afecten ao funcionamento dos servizos públicos esenciais, nos que a taxa de reposición será do 10%. Tamén como novidade para o ano 2013, non se van recoller no anexo de persoal as prazas das correspondentes Relacións de Postos de Traballo que se encontren vacantes e as entidades instrumentais deberán amortizar todas as prazas vacantes sen ocupación dentro do seu cadro de persoal. No resto do capítulo, mantéñense as normas vixentes en 2012.

O capítulo III, dedicado as Universidades recolle o límite máximo dos custos de persoal das tres universidades galegas, así como as retribucións adicionais do persoal ao seu servizo e a autorización de convocatorias para o provisión de persoal laboral fixo en casos excepcionais.

No título III, relativo ás operacións de endebedamento e garantía, establécese para o 2013 a posición neta debedora da Comunidade Autónoma que se incrementará nunha contía máxima equivalente ao 0,7% do PIB rexional, acomodándose aos límites establecidos polo Consello de Política Fiscal e Financeira para este exercicio.

En canto ao apoio financeiro aos proxectos empresariais, mantense para o 2013 a contía máxima dos avais que pode conceder o Instituto Galego de Promoción económica, cun importe de cincocentos millóns de euros.

No título IV, dedicado á xestión orzamentaria, mantéñense os preceptos relativos á intervención limitada, modificacións dos contratos de transporte escolar, fiscalización das operacións de endebedamento da Comunidade Autónoma, fiscalización dos nomeamentos ou de contratos de substitución do persoal, identificación dos proxectos de investimento, autorización do Consello da Xunta para a tramitación de determinados expedientes de gasto, a revisión de prezos contidos en contratos e concertos, a regulación das transferencias de financiamento, as subvencións nominativas, o pagamento mensual de axudas e subvencións que se conceden a persoas físicas para financiar estudos de investigación, o informe preceptivo e vinculante da Consellería de Facenda que, sen prexuízo da análise de risco que realice o xestor, determina os efectos sobre o cumprimento do obxectivo de estabilidade orzamentaria, nos préstamos concedidos con cargo aos orzamentos xerais da Comunidade Autónoma e a acreditación do cumprimento de obrigas coa Administración da Comunidade Autónoma, coa Administración do Estado e coa Seguridade Social.

O título V, dedicado ás corporacións locais, estrutúrase en dous capítulos. O primeiro, dedicado ao financiamento e á cooperación con estas entidades, detalla as transferencias que lles corresponden como consecuencia de convenios e subvencións, así como a participación dos concellos nos tributos da Comunidade Autónoma a través do Fondo de Cooperación Local.

En relación con este fondo, a lei fixa unha porcentaxe homoxeneizada de parti-

cipación, que corresponde na súa totalidade ao fondo base. Establécese o sistema de distribución entre a Federación Galega de Municipios e Provincias e os concellos para o fondo base, de maneira que estes recibirán segundo o coeficiente de repartición que lles correspondeu en 2012.

○ capítulo II deste título regula o procedemento de compensación e retención de débedas dos municipios contra os créditos que lles corresponden pola súa participación no Fondo de Cooperación Local sen recoller ningunha variación respecto ao ano 2012.

○ título VI, relativo ás normas tributarias, enmárcase na necesidade de conciliar o incremento dos ingresos públicos, necesario para acadar o obxectivo de estabilidade, coa finalidade de adecuar a imposición indirecta ao marco xeral. No capítulo referente aos tributos propios establécense modificacións nas taxas vixentes e a creación de novas, ademais de modificar as leis que regulan o imposto sobre o dano medioambiental para adaptalas á reorganización da administración tributaria, que se levará a cabo coa creación da Axencia Tributaria de Galicia e o inicio da súa actividade. Tamén, se incorpora un artigo no que se modifica a Lei 9/2010, de 4 de novembro, de augas de Galicia, e que recolle a obriga para as entidades subministradoras de auga de presentar autoliquidación cuadrimestral das cantidades repercutidas polo canon da auga. Por último, inclúese un artigo para establecer os criterios de afectación do imposto sobre o dano ambiental e o canon eólico.

No capítulo referente aos tributos cedidos establécense varias modificacións. En primeiro lugar, e en relación ás taxas fiscais sobre o xogo establécese unha maior seguridade xurídica, ao contemplar que todos os xogos quedan sometidos ás taxas administrativas.

En relación ao Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas, en primeiro lugar procédese a supresión da dedución por fomento a autoemprego como consecuencia da Sentenza 161/2012, do Tribunal Constitucional, do 20 de setembro de 2012. Ademais, duplicase a dedución do IRPF, aumentando o límite de dedución aos 8.000 euros, para as persoas que invistan en accións ou participacións sociais de novas entidades ou de recente creación co obxecto de incentivar a actividade dos "Business angels", e esténdese a dedución anterior aos xóvenes emprendedores implicados na xestión ordinaria cunha nova dedución no seu imposto persoal (IRPF) do 20% das cantidades invertidas (cun límite de dedución de 4.000 €) na creación de novas empresas ou a ampliación da actividade de empresas de recente creación.

En canto ao Imposto sobre Sucesións e Doazóns e coa finalidade de fomentar as actividades de emprendemento, recóllese unha redución na base imponible nos supostos de sucesións ou doazóns a fillos e descendentes de diñeiro destinado á creación dunha empresa ou dun negocio, tendo en conta o patrimonio preexistente do donatario.

Polo que se refire ao Imposto sobre Transmisións Patrimoniais Onerosas e Actos Xurídicos Documentados, co obxectivo de acadar unha neutralidade fiscal axeitada, os

tipos de gravame xerais equipáranse á imposición sobre o valor engadido. Para introducir elementos de progresividade mantéñense tipos bonificados co fin de facilitar o acceso á vivenda e ao crédito para o seu financiamento para determinados colectivos, como as persoas discapacitadas, as familias numerosas ou os menores de trinta e seis anos, establecendo límites a estes tipos bonificados en atención ao prezo de adquisición da vivenda e aos niveis de patrimonio dos contribuíntes, así como mediante a súa incompatibilidade con outros beneficios fiscais establecidos pola Comunidade Autónoma con idéntica finalidade. Na modalidade actos xurídicos documentados establécese unha dedución, tanto na transmisión de inmobles destinados a local comercial como nos préstamos para adquirilos.

En relación co Imposto sobre Hidrocarburos modifícase o Capítulo V do texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, aprobado por Decreto lexislativo 1/2011, do 28 de xullo, que actualmente regula o Imposto sobre as Ventas Retailistas de Determinados Hidrocarburos (IVMDH), imposto que foi derogado pola disposición derogatoria terceira da Lei 2/2012, do 29 de xuño, de Presupostos Xerais do Estado para o ano 2012, con efectos para 1 de xaneiro de 2013, e pasa a integrarse dentro do Imposto sobre Hidrocarburos, regulado no Capítulo VII do Título I da Lei 38/1992, do 28 de decembro, de Impostos Especiais.

Finalmente, en canto as medidas procedimentais e as obrigas formais, e coa finalidade de sistematizar e aclarar a normativa vixente ata agora, facilitar a xestión e mellorar a loita contra a fraude fiscal, dáse unha nova redacción á regulación dos beneficios fiscais non aplicables de oficio no Imposto sobre Sucesións e Doazóns e no Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados no que se refire aos requisitos formais para a súa aplicación e as consecuencias do incumprimento dos requisitos materiais previstos en cada un deles, con obxecto de sistematizar e aclarar a normativa vixente ata agora. Ademais, introdúcense novas obrigas informativas en relación co Imposto sobre Transmisións Patrimoniais e Actos Xurídicos Documentados, como a de presentar declaracións informativas sobre outorgamento de concesións, ou actos e negocios administrativos asemellados a efectos do referido imposto, e información sobre bens móbiles usados.

As vinte disposicións adicionais consideran aspectos diversos como á información ao Parlamento, o plan de restablecemento do equilibrio nos orzamentos das entidades públicas instrumentais, os orzamentos iniciais das axencias públicas autonómicas, a venda de solo empresarial polo Instituto Galego de Vivenda e Solo, as prestacións extraordinarias para beneficiarios de pensións e subsidios non contributivos, prestacións familiares por coidado de fillos, a obriga de adecuar os importes dos contratos, concertos e convenios de colaboración ás condicións retributivas establecidas no título II relativo aos gastos de persoal e o persoal contratado ao abeiro do Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional que xa estaban reguladas na lei de orzamentos para o ano 2012.

Como novidade regúlanse no ano 2013 as porcentaxes de gastos xerais de estrutura a aplicar nos contratos de obra de acordo co establecido na artigo 131.1 do Regulamento

Xeral da Lei de Contratos das Administracións Públicas. Así mesmo, inclúese tamén a posibilidade de modificar os contratos administrativos e convenios cando sexa necesario para o cumprimento do obxectivo de estabilidade.

Tamén se incorporan como novidades, unha disposición adicional na que se establece a obriga de adecuar estados financeiros das entidades instrumentais ás transferencias, outras tres que establecen reducións nas subvencións destinadas a financiar gastos de persoal, nas tarifas das encomendas de xestión e nas transferencias a entidades financiadas maioritariamente por a Comunidade Autónoma de Galicia, e outra que incorpora normas de especial aplicación en materia de recursos educativos complementarios de ensino público.

Por último, e consecuencia da prórroga do orzamento para o ano 2013, establécense normas para a imputación das operacións de gasto do Orzamento prorrogado aos Orzamentos Xerais da Comunidade Autónoma de Galicia para o 2013.

A lei conta con tres disposicións transitorias. A correspondente á adecuación das entidades públicas instrumentais xa se contemplaban na lei de orzamentos de 2012.

É novidade, o réxime de transitoriedade para o canon eólico, como consecuencia das modificacións da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e se crean o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, para adaptala á reorganización da administración tributaria que se leva a cabo coa creación da Axencia Tributaria de Galicia e o inicio da súa actividade, para dar validez ás actuacións dos obrigados tributarios en tanto non se leve a cabo o desenvolvemento regulamentario da lei e, por outra, a dotación gradual do fondo de continxencia de execución orzamentaria.

Tamén, como se fixo mención anteriormente, se establece na lei unha disposición derogatoria para deixar sen efecto a habilitación do Consello da Xunta para acordar a redución da xornada coa correspondente redución retributiva do persoal interino ou temporal.

A lei conclúe con sete disposicións derradeiras. A primeira delas recolle dúas modificacións do texto articulado da lei de réxime financeiro e orzamentario de Galicia, a primeira, para darlle o tratamento extraorzamentario ás operacións xeradas na liquidación das herdanzas intestadas a favor da Comunidade Autónoma e a segunda, para recoller o fondo de continxencia de execución orzamentaria en virtude do artigo 31 da Lei Orgánica 2/2012, de 27 de abril de Estabilidade Orzamentaria e Sustentabilidade Financeira.

A segunda das disposicións derradeiras modifica a Lei de subvencións de Galicia co obxecto de recoller a normativa vixente en materia de contratos.

A terceira e cuarta refírense, respectivamente, a afectación do canon de saneamento creado pola Lei 8/1993, do 23 de xuño, da Administración hidráulica de Galicia, e a modificación da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico e o Fondo de Compensación Ambiental. Por un lado para adaptala á reorganización da

administración tributaria que se leva a cabo coa creación da Axencia Tributaria de Galicia e o inicio da súa actividade e, por outro, para regular a contía dispoñible do fondo de compensación ambiental.

As tres últimas, regulan o desenvolvemento, a vixencia e a entrada en vigor da lei.